

9 листопада

День української мови
та писемності

День української писемності та мови – державне свято

Це свято щороку відзначається в Україні 9 листопада. Встановлено воно було 9 листопада 1997 року Указом президента Л. Д. Кучми № 1241/97 «Про День української писемності та мови» на підтримку «ініціативи громадських організацій та з урахуванням важливої ролі української мови в консолідації українського суспільства».

Мова наша - серце наше

**День української писемності та мови – це
свято на честь
літописця Нестора**

Преподобний Нестор Літописець

Україна, вшановуючи преподобного Нестора-літописця, вважає його **послідовником** видатних творців слов'янської писемності **Мефодія і Кирила**, називає його **основоположником** **письмової української мови**, вітчизняної історії, талановитим літератором.

Видатні українці

Давньою українською мовою написані козацькі державні документи й хроніки, створена самотутня художня писемність епох - від Івана Вишенського до Григорія Сковороди.

ГРИГОРІЙ СКОВОРОДА (1722-1794)

Цей митець є найвидатнішою постаттю в культурному та літературному житті України XVIII ст. Його називають мандрівним філософом.

Саме Григорія Сковороду вважають основоположником жанру байки в українській літературі. Писав твори переважно староукраїнською та латинською.

Сам Сковорода називав себе Варсавою (сином свободи).

Народився Григорій Савич у 1722 році на Полтавщині в родині козака. Він не мав вищої освіти (хоча були не однократні спроби отримати вищу освіту у кращих університетах Будапешта, Відня, Братислави та Галле), але сам досконало оволодів багатьма мовами, як – латинь, єврейська, грецька, польська, німецька, італійська та французька. До того, ж він мав ще й музикальний талант – прекрасно грав на флейті та органі, сопілці, скрипці, гусях, лірі та бандурі.

За життя Сковороди не було надруковано жодного його твору, хоча в рукописному варіанті вони все таки були. Але він був добре відомий.

Загалом він написав 17 філософських творів, 7 перекладів. Найвідоміші його твори «Сад божественних пісень», «Жінка Лотова», «Байки Харківські».

Сковорода ніколи не мав сім'ї, власного дому й постійного доходу. Г.Сковорода під час своїх мандрів був нерозлучний з сопілкою.

Митець відчував наближення смерті: викопав могилу, помився, одягнувся в чистий одяг, ліг на лавку і помер. Григорій Сковорода заповів ставити не хреста на своїй могилі, а камінь з його крилатою фразою «Світ ловив мене та не спіймав».

МИКОЛА КУЛІШ (1892-1937)

Народився Микола Куліш 18 грудня 1892 року у Чаплинці, що на Одещині, у родині наймитів. Тому з 5 років, хлопчик також наймитує. З малечку проявив себе здібною дитиною та відрізнявся з-поміж інших чудовою пам'яттю.

В роки Першої світової війни був на посаді начальника штабу Першого селянського радянського Дніпровського полку. Пише свою першу п'єсу «Патетична соната». Пише свою знамениту трагедію «97» і в 1925 році переїжджає до Харкова, де знайомиться з найвидатнішими письменниками України – М. Хвильовим, О. Вишнею, А. Любченком. Вони організують товариство ВАПЛІТЕ де Куліш стає президентом. Пише найвидатніші твори, такі як «Мина Мазайло», «Хулій Хурина» та «Зона». Микола Куліш та Лесь Курбас – основоположники українського театру. Гостро показували проблему українізації, за що були виключені з Комуністичної партії. Микола Куліш засновник нової течії у драматичному мистецтві. На твори Куліша знято багато фільмів. За написання п'єс антикомуністичних напрямів був засуджений до ув'язнення на 10 років у спец таборах. Тримали його на Соловках як небезпечного злочинця, після чого Миколу було розстріляно.

АНДРІЙ МАЛИШКО (1912-1970)

Народився в багатодітній родині. Він був наймолодшою, одинадцятою дитиною в сім'ї. Перші вірші написав у школі. Зачитувався “Кобзарем”. Ідеалом людини для Малишка була матір! Вона була розумною, доброю, мала надзвичайну пам'ять, знала багато пісень, хоча в школі ніколи не навчалася. Найвідоміший його твір «Пісня про рушник» було покладено на музику відомого Платона Майбороди. Він став настільки популярний, що твір було перекладено на 35 мов світу. Закінчив літературний факультет в Київському інституті народної освіти. Ним опікувався Максим Рильський, який вбачав у хлопцеві великий літературний талант. За все своє життя поет видав аж 40 збірок. Та Малишко мав не лише письменницький талант. Він гарно співав, грав на гармошці.

Андрій Малишко є автором сценаріїв до таких кінокартин як: «Квітуха Україна» (1961 рік) та «Ми з України» (1962 рік).

Помер Андрій Малишко від інфаркту та інсульту у Феофанії. Йому було лише 57 років. Похований на Байковому кладовищі у Києві

У світі розмовляють
українською мовою

36 - 37,5
МЛН ОСІБ
українська мова
є рідною

ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ ПИСЬМНОСТІ ТА МОВИ

В УКРАЇНСЬКІЙ
МОВІ

33
ЛІТЕРИ

НАЙБІЛЬШ
УЖИВАНА

П

НАЙМЕНШ
УЖИВАНА

Ф

Сучасна українська
мова налічує близько
256 000
СЛІВ

7 ІМЕННИК МАЄ
ВІДМІНКІВ
на відміну від решти
СХІДНО СЛОВ'ЯНСЬКИХ МОВ

«Г» - у 1933 році
ЛІТЕРА ВИЛУЧЕНА З ПРАВОПИСУ, у 1990 році
ЗНОВ ПОВЕРНЕНА

Найбільш близькі за лексичним запасом до української мови

ВИСЛОВИ ПРО МОВУ

---

*« Нації вмирають не від інфаркту.
Спочатку їм відбирає мову.*

*Ми повинні бути свідомі того, що
мовна проблема для нас актуальна
і на початку ХХІ століття, і якщо
ми не схаменемося, то матимемо
дуже невтішну перспективу ».*

Ліна

Костенко

**УКРАЇНА
ПОЧИНАЄТЬСЯ
З ТЕБЕ!**

